

Kompetensbehov i Bergslagens gruvverksamhet 2013-2017

Vilken arbetskraft behöver gruvnäringen i Bergslagen?

Bergskrafts kompetensförsörjningsgrupp består av Länsstyrelsen Västmanland, Regionförbundet Örebro, Region Dalarna, Region Värmland, Region Uppsala, Region Gävleborg, Arbetsförmedlingen samt medverkan från SveMin.

Denna grupp diskuterade under våren och sommaren 2012 att det är viktigt att ta fram information om gruvbolagens behov av kompetens och om detta behov överensstämmer med de utbildningsplatser vi har i Bergslagen idag.

Dessa bolag medverkade och lämnade sina behovsprognoser:

- Boliden AB Garpenberg
- Zinkgruvan Mining AB
- Dannemora Mineral AB
- Nordic Iron Ore AB
- Grängesberg Iron AB
- Gåsgruvan Kalcit AB
- Lovisagruvan AB
- Björka Mineral AB (Omya)
- Kopparberg Mineral AB

Bolagen svarade att det i dag är ca 1 100 verksamma i gruvverksamheten direkt hos gruvbolag eller hos entreprenörer i Bergslagen (av totalt knappt 6000 i Sverige).

Detta är några av de yrkesgrupper som identifierades:

Prospekteringsgeolog, Gruvgeologer, Geostatistik/malmberäkning, Gruvplanering, Bergmekaniker (Geolog, Bergsingenjör), Gruvmätare, Utsättare, CAD/GIS/Kartograf/Ingenjör, Bergsingenjörer, bergvatten, el, ventilation, Fläkt/ventilationstekniker, Bergarbetare, Bergborrhare, Sprängarbas, Bergsprängare, Laddare, Lastmaskinsförare under jord, Lastmaskinsförare ovan jord, Lastmaskins fjärroperatör, Bergtruckförare, Bergskrotare, Bergförstärkare, Bergbyggnad (betong/trä/svets), Lastbilschaufför (ut- intransporter), Operatör krossning, Anrikningsingenjör, Anrikningstekniker, Mineraltekniker, Kemister, Laboratoriechef, Laboratorieassistent, Metallurjer, Miljöansvarig, Damning, Föroreningar till vatten, Arbetsmiljöansvar, Maskinförare, Lagerarbetare, Truckförare, Hydraulikmekaniker, Elektriker med behörighet, Rörmokare, VVSmontör, Mekaniker underhåll, Maskinreparatör, Tekniker underhåll (Pump-Hiss-Tele-Data-Styr-Reglert), Underhållsarbetare, Vaktmästeri, Lokalvård, Transport-logistikansvarig, Inköp, Ekonomi, Försäljning, Stabsbefattningar mfl.

Kompetensbehov

Fram till 2017 (främst under 2015-2017) behöver branschen anställa ca 900 personer i Bergslagen (genom direkt anställning och/eller entreprenad).

Dessa fördelar sig på ca:

- 290 Bergarbetare
 - 180 maskinförare/chaufförer (ovan/under jord)
 - 160 mekaniker
 - 55 i stabsfunktion
 - 30 betong- träarbetare
 - 30 geologer
 - 20 ekonomi/försäljning/inköp
 - 15 miljöarbetare
 - 15 labbassistenter
 - + ytterligare 100 personer inom ett antal befattningar som tex. Gruvplanerare, Bergmekaniker, Gruvmätare, Utsättare, CAD/GIS, Bergsingenjörer, Sprängare, Laddare, Bergskrotare, Anrikningsingenjörer, Kemister, Metallurjer, Logistikansvariga mfl.
- Några av dessa bolag planerar dessutom att inom ett par års tid att ytterligare expandera sin verksamhet. Dessa utökningsplaner är inte medtagna i prognosen. Ej heller sysselsättningseffekten av brytning som kan komma att ske i regi av bolag som inte räknats upp ovan.

- Utöver detta räknar branschen att det går ca 3 ytterligare arbetstillfällen per gruvarbetare inom olika stödfunktioner till gruvan som tex underleverantörer, skola, barnomsorg, olika serviceyrken mm.

Totalt behov

De ca 900 nya anställda direkt i Bergslagens gruvor inklusive 3 ytterligare arbetstillfällen ger en potential av ca 3 600 nya arbetstillfällen

Därtill tillkommer strax utanför Bergslagen: Tasmans projekt vid Norra Kärr i Ödeshög/Jönköping med behov av ca 250 personer direkt i gruva.

Vilka utbildningar finns idag som passar in på gruvnäringen?

På uppdrag av kompetensgruppen har Västmanlands länsstyrelse bekostat en rapport från Creamus AB. Rapporten finns att hämta på www.Bergskraft.se

Inventeringen avser Bergslagens Högskolor, Universitet, Yrkehögskolor, Vuxenutbildningar, Gymnasieskolor, Företagsutbildningar och Arbetsmarknadsutbildningar.

Rapporten är indelad i tre prioriteringsdelar:

- Yrkeskategorier som bedömdes som "Gruvspecifika" (gruvgeolog, gruvmätare, bergsingenjör, bergarbetare, sprängarbas, bergförstärkare etc.)
- Yrken som bedömdes som "Gruvnära" (lastmaskinförare, kemister, miljöansvariga, styr- och reglertekniker etc.)
- Yrken som bedömdes som "Allmänna" (elektriker, rörmokare, underhållsarbetare etc.)

Ett exempel är behovet av de ca 290 bergarbetarna.

- Hedemora Lärcentrum utbildar årligen 25 Bergarbetare (YH)
- Spångbergsgymnasiet (Filipstad) har ca 10 elever/år och Martin Kochgymnasiet (Hedemora) har ca 6 elever/år med inriktning mot Bergarbete.

SLUTSATS:

- 1) Behovet av bergarbetare och nuvarande utbildningsplatser matchar inte!
- 2) Praktikplatser saknas!

Informationsmässa!

För att informera om dessa utmaningar och branschens behov arrangerade Bergskraft och Arbetsförmedlingen en välbesökt informationsmässa i Borlänge den 12 december 2012 i samverkan med gruvbolag och utbildningsanordnare.